

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК
на освітньо-професійну програму
«Охорона та захист цивільних прав»

Інтеграція України до європейського правового простору обумовлює необхідність докорінного оновлення підходів до підготовки правників, здатних професійно діяти в умовах постійної динаміки цивільно-правових відносин. У зв'язку з цим запровадження освітньо-професійної програми «Охорона та захист цивільних прав» за другим (освітньо-професійним) рівнем вищої освіти зі спеціальності D8 «Право» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» є логічним кроком у напрямі забезпечення фахового кадрового потенціалу для системи соціально-правового захисту населення.

Розглянувши зміст рецензованої освітньо-професійної програми, варто констатувати її обґрунтованість та відповідність нормативно-правовим вимогам у сфері вищої освіти України. Звертає на себе увагу чітке формулювання мети програми, конкретизація фахових компетентностей здобувачів вищої освіти, а також виваженість підбору освітніх компонентів. Передбачені програмою результати навчання відображають комплексний характер професійної діяльності магістра права у сфері охорони та захисту цивільних прав та узгоджуються з вимогами Національної рамки кваліфікацій.

Заслуговує на схвальну оцінку залучення до освітнього процесу провідних практикуючих фахівців, що забезпечує реальний зв'язок навчання з практикою застосування цивільного законодавства. Запровадження інтерактивних форм проведення занять, моделювання реальних правових ситуацій та проведення навчальних судових процесів формує у здобувачів практико-орієнтоване мислення та готовність до самостійного вирішення складних професійних завдань. Позитивної оцінки заслуговує також

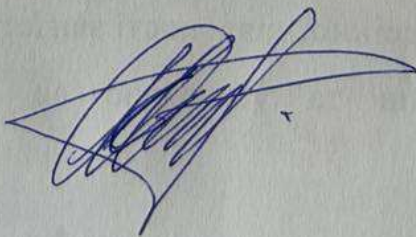
спрямованість програми на формування у магістрів навичок підготовки процесуальних документів, ведення переговорів та представництва інтересів довірителів у судових органах.

Як зауваження пропонуємо переглянути обсяг кредитів вибіркових навчальних дисциплін освітньо-професійної програми у бік їх збільшення – не менше 5 кредитів ЄКТС на кожен дисципліну. На нашу думку, такий обсяг кредитного навантаження дозволить більш ґрунтовно розкрити проблематику кожної вибіркової дисципліни, забезпечить достатній обсяг аудиторної та самостійної роботи здобувачів вищої освіти, а також сприятиме формуванню глибинних фахових компетентностей за обраним напрямом спеціалізації.

Підсумовуючи викладене, освітньо-професійна програма «Охорона та захист цивільних прав» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності D8 «Право» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» має необхідну змістовну, методичну та організаційну основу для якісної підготовки магістрів права та може бути рекомендована до реалізації за умови врахування висловленого зауваження.

Адвокат Коврига М.М.

19.05.2025р.

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК
на освітньо-професійну програму
«Охорона та захист цивільних прав»
галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
спеціальність D 8 Право

В умовах воєнного стану і післявоєнної розбудови нашої держави особливо актуальним видається підготовка фахівців орієнтованих на дотримання основних прав і свобод людини і громадянина. Потреба у фахівцях, що в подальшому працюватимуть у судовій системі і захищатимуть конституційні права і свободи громадян є безперечною. Відтак, подана на рецензування освітньо-професійна програма «Охорона та захист цивільних прав» є актуальною.

Програма спрямована на набуття здобувачами компетентностей відповідного рівня, в тому числі з елементами soft skills, що підвищує конкурентоспроможність фахівців. Позитивною рисою програми є врахування потреб ринку праці, пропозицій роботодавців, а також рекомендацій учених – представників правової доктрини. Це дозволяє забезпечувати високий науковий рівень результатів підготовки здобувачів без втрати орієнтації на вирішення конкретних практичних завдань, забезпечувати необхідний обсяг знань, умінь та навичок.

Введення до переліку компонент освітньої програми навчальної дисципліни «Стандарти правничої професії» суттєво покращило зміст рецензованої освітньо-професійної програми, адже вивчення стандартів правничої професії сприятиме посиленню фахових компетентностей і етичних стандартів.

Відповідність результатів навчання запитам потенційних роботодавців забезпечується навчальною складовою представленої освітньо-професійної програми у повній мірі. Навчальний план підготовки магістрів повністю відповідає її завданням. Послідовність вивчення навчальних дисциплін, вказаних у графіку навчального процесу та навчальному плані достатньою мірою відображена у структурі освітньо-професійної програми.

Підсумовуючи викладене, Ірпінський міський суд Київської області зацікавлений у випускниках вищих навчальних закладів України, в тому числі Державного податкового університету, які прагнучі потрапити до судової системи, підготовлені фахово до реального сприйняття всіх складнощів майбутньої роботи. Рецензована освітня програма містить для цього підґрунтя та за умови її виконання учасниками освітнього процесу випускники гідно конкуруватимуть у процесі добору працівників суду.

Голова Ірпінського міського суду
Київської області

21.05.2025р.

Л.В. Мерзлий

Приватний нотаріус Боярчук Оксана Олексіївна
Бучанський районний нотаріальний округ Київської області
бульвар Хмельницького Богдана, 11, прим. 5, 08297, м. Буча, Бучанський р-н, Київська обл.,
тел. (067) 505-48-88, e-mail: oksananotar4888@gmail.com

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на проект освітньо-професійної програми
«Охорона та захист цивільних прав»
підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня
вищої освіти за спеціальністю D8 Право
галузі знань D Бізнес, адміністрування та право
Державного податкового університету

В умовах реформування системи вищої юридичної освіти в Україні особливого значення набуває здатність освітніх програм оперативно реагувати на зміни законодавства, потреби ринку праці та виклики сучасної правової практики. З огляду на це, перегляд і оновлення освітньо-професійних програм є не лише бажаним, а й необхідним елементом забезпечення якості підготовки правників.

Ознайомившись із проектом освітньо-професійної програми «Охорона та захист цивільних прав» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D8 «Право» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» Державного податкового університету (нова редакція 2025), вважаю за необхідне відзначити суттєві переваги цього документа та рекомендувати його до затвердження.

Важливою перевагою оновленої програми є включення дисципліни «Стандарти правничої професії» до переліку обов'язкових компонентів. Ця дисципліна формує у здобувачів фундаментальне розуміння засад правничої етики, стандартів незалежності та відповідальності юриста, що є ключовим для провадження нотаріальної, адвокатської та судової діяльності. З позиції нотаріальної практики, де дотримання професійних стандартів та вимог нотаріальної таємниці є абсолютно обов'язковим, включення цієї дисципліни є цілком виправданим і своєчасним рішенням.

Заслужовує на позитивну оцінку і збереження дисципліни «Складання цивільно-правових документів» у структурі навчального плану. Досвід нотаріальної практики переконливо свідчить, що вміння правильно скласти договір, заяву, довіреність чи інший правочин є однією з найбільш затребуваних і водночас найменш сформованих компетентностей у молодих юристів.

Позитивним є і широкий перелік вибіркових дисциплін, що забезпечує гнучкість індивідуальної освітньої траєкторії здобувача. Здобувач може обрати дисципліни відповідно до свого фахового спрямування, що підвищує практичну цінність освітньої програми.

У підсумку зазначаю: освітньо-професійна програма «Охорона та захист цивільних прав» є змістовним, практично орієнтованим документом, що відповідає вимогам до програм другого (магістерського) рівня вищої освіти. Програма забезпечує підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних провадити цивільно-правову та нотаріальну діяльність на належному професійному рівні. Рекомендую освітньо-професійну програму до затвердження та реалізації в Державному податковому університеті.

(підпис)

**З повагою,
Оксана БОЯРЧУК**

16.05.2025р.

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК
на освітньо-професійну програму
«Охорона та захист цивільних прав»
галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
спеціальність D 8 Право

Основний фокус освітньо-професійної програми «Охорона та захист цивільних прав» спрямований на професійну підготовку і спеціальну освіту у сфері забезпечення та здійснення цивільних прав, правового регулювання на їх порушення в умовах актуалізації верховенства прав та свобод людини, адаптації національної правової системи до європейського права, поглиблення приватноправових засад функціонування громадянського суспільства, інтенсивного розвитку та забезпечення фінансово-правової діяльності інститутів публічної влади.

Позитивним аспектом програми є її належне кадрове, матеріально-технічне та інформаційне і навчально-методичне забезпечення.

Серед особливостей рецензованої програми визначено, у тому числі, спрямованість на вирішення практичних проблем та задач реалізації галузевої і регіональної політики держави на місцевому рівні. Така особливість є значущою в контексті необхідності у підготовці таких фахівців. В умовах воєнного стану кваліфіковане вирішення практичних проблем є надзвичайно важливим.

Акцентуємо увагу на те, що випускники освітньо-професійної програми матимуть можливість працевлаштування в органах соціального захисту. Потреба у підготовці кваліфікованих кадрів для органів соціального захисту не викликає сумнівів. Оскільки традиційні підходи до кадрового забезпечення системи соціального захисту, сформовані в мирний час, виявляються недостатньо адекватними для реалій воєнного стану. Масові внутрішні переміщення населення, зростання кількості людей, що потребують соціальної підтримки, появі нових категорій соціальних реципієнтів (постраждалих від воєнних дій, сім'ї загиблих захисників, особи з інвалідністю внаслідок війни) потребують кардинального перегляду вимог до професійних компетентностей працівників соціальних служб.

Водночас система соціального захисту України стикається з проблемами кадрового дефіциту, недостатньої мотивації персоналу, застарілих підходів до професійної підготовки та підвищення кваліфікації. Ці проблеми особливо гостро проявляються на місцевому рівні, де безпосередньо здійснюється робота з населенням, що потребує соціальної підтримки.

Особливої актуальності набуває питання адаптації міжнародного досвіду кадрового забезпечення соціальних служб до специфіки української ситуації. Процеси європейської інтеграції відкривають нові можливості для запозичення кращих практик підготовки фахівців соціальної сфери, однак їх імплементація має враховувати національні особливості та поточні виклики.

Окремо звертаємо увагу на кількість і обсяг вибіркового компонент. Обсяг кредитів вибіркового компонент дозволяє здобувачам вищої освіти отримати

можливість не лише обирати, а й нести відповідальність за власний вибір, готуватися до майбутньої професійної діяльності з урахуванням власних інтересів і особливостей спеціальності.

Вибіркові компоненти дають можливість здобувачам вищої освіти поглибити рівень знань з дисципліни їхнього професійного профілю й опанувати нові практичні навички, сформувати науково-дослідницьку компетентність, покращити свої знання у певній темі, проявляючи активність і залученість, навчитися самостійному пошуку інформації, поліпшити пам'ять, працездатність, сформувати функціональні soft skills, упевненість, комунікаційні навички.

Як позитив відмічаємо наявність серед вибірових компонент – навчальну дисципліну «Актуальні проблеми охорони і захисту соціально-трудових прав».

Підсумовуючи варто зробити висновок про актуальність освітньо-професійної програми «Охорона та захист цивільних прав» та доцільність підготовки фахівців за цією програмою.

Директор Департаменту
політики з питань збереження
зв'язку з українцями за кордоном

20.05.2025 р.

Діана АШУРОВА

**РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК
НА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНУ ПРОГРАМУ ПІДГОТОВКИ
ЗДОБУВАЧІВ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ОХОРОНА ТА ЗАХИСТ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ»**

Подана на рецензування освітньо-професійна програма «Охорона та захист цивільних прав» спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців у сфері права, здатних забезпечувати охорону та захист цивільних прав громадян відповідно до національних та міжнародних стандартів. Вона відповідає сучасним вимогам правової держави та орієнтована на формування компетентностей, необхідних для роботи у правозастосовних органах, правозахисних інституціях та органах державної влади.

Освітньо-професійна програма «Охорона та захист цивільних прав» є актуальною, комплексною та відповідає сучасним потребам суспільства. Вона формує у здобувачів вищої освіти не лише ґрунтовні правові знання, а й практичні навички, необхідні для ефективного захисту прав людини. Програма має високий потенціал для підготовки конкурентоспроможних фахівців, здатних працювати як на національному, так і на міжнародному рівні.

Навчальний план підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти повною мірою відповідає завданням освітньо-професійної програми. Структура навчального плану забезпечує баланс між теоретичною підготовкою та практичними навичками. Значна увага приділяється формуванню навичок аналізу судових рішень, складанню процесуальних документів, моделюванню правових ситуацій. Включення дисциплін з міжнародного права та прав людини сприяє інтеграції в європейський освітній простір.

Послідовність вивчення дисциплін, план і графік навчального процесу, перелік та обсяг нормативних і вибіркового компонентів відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти та сприяють забезпеченню відповідності програмних результатів навчання запитам потенційних роботодавців.

**Завідувач відділу науково-правових експертиз
Інституту правотворчості та
науково-правових експертиз НАН України
д.ю.н., професор**

Лариса КРАСИЦЬКА

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК
на освітньо-професійну програму здобувачів другого
(магістерського) вищої світи «Охорона та захист цивільних прав»
Державного податкового університету

Сучасний розвиток правової системи України, євроінтеграційні процеси, оновлення цивільного законодавства, а також необхідність забезпечення ефективного захисту прав та законних інтересів фізичних і юридичних осіб зумовлюють підвищені вимоги до підготовки фахівців у сфері цивільного права. Саме тому освітньо-професійна програма «Охорона та захист цивільних прав» є актуальною та відповідає сучасним запитам юридичної практики і ринку праці.

Зміст освітньої програми спрямований на формування у здобувачів вищої освіти системних знань щодо механізмів охорони та захисту цивільних прав, особливостей застосування цивільно-правових способів захисту, а також навичок практичного вирішення правових спорів у сфері приватноправових відносин. Програма поєднує фундаментальну теоретичну підготовку з практичною складовою, що сприяє формуванню компетентностей, необхідних для професійної діяльності в умовах сучасних викликів правозастосування.

Позитивною рисою освітньої програми є її орієнтація на вивчення актуальних проблем цивільного права та процесу, судової практики, практики застосування законодавства у сфері захисту цивільних прав, а також міжнародних стандартів захисту прав людини. Важливим є врахування тенденцій розвитку національного та європейського приватного права, що сприяє формуванню у здобувачів сучасного правничого світогляду та здатності ефективно застосовувати отримані знання на практиці.

Перелік освітніх компонентів є логічно структурованим та забезпечує досягнення визначених програмних результатів навчання. Особливу увагу приділено розвитку практичних навичок аналізу правових ситуацій, підготовки процесуальних документів, представництва інтересів клієнтів, застосування альтернативних способів вирішення спорів, а також формуванню навичок правової аргументації та професійної комунікації.

Як адвокат-практик, вважаю важливим, що освітня програма орієнтована на підготовку конкурентоспроможних фахівців, здатних здійснювати професійну діяльність у сфері захисту цивільних прав та інтересів, ефективно реагувати на зміни законодавства, використовувати сучасні правові механізми захисту прав особи та враховувати актуальну судову практику.

За результатами ознайомлення з освітньо-професійною програмою «Охорона та захист цивільних прав» вважаю, що її зміст відповідає сучасним вимогам до підготовки фахівців у галузі права, забезпечує досягнення заявлених цілей та програмних результатів навчання і може бути рекомендований до подальшої реалізації та розвитку.

Рецензент:
Адвокат

19.05.2025р.

(підпис)

Яна ГОРОДОК

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК
на освітньо-професійну програму
«Охорона та захист цивільних прав»
галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
спеціальність D 8 Право

Освітньо-професійна програма «Охорона та захист цивільних прав», що реалізується в Державному податковому університеті являє собою стандарт затверджений закладом вищої освіти з урахуванням вимог ринку праці. Рецензована програма регламентує цілі, очікувані результати, зміст, умови та технології організації освітнього процесу, оцінку якості підготовки здобувачів вищої освіти за даною спеціальністю.

Структура програми є логічною, в ній чітко визначено мету, визначено професійні акценти, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, виокремлено її унікальність, програмні компетентності.

Кадрове забезпечення освітньо-професійної програми «Охорона та захист цивільних прав» відповідає вимогам: усі науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньої складової є штатними співробітниками Державного податкового університету, мають науковий ступінь і вчене звання та підтверджений рівень наукової і професійної активності.

На окрему позитивну відзнаку заслуговує приділення авторами освітньо-професійної програми «Охорона та захист цивільних прав» уваги розвитку комунікативних навичок: лідерські компетентності, уміння взаємодіяти із діловими партнерами, що знайшло відображення як у переліку навчальних дисциплін, так і у їх обсязі та послідовності вивчення. Іншою позитивною стороною є перелік вибіркових дисциплін, що забезпечує індивідуальну освітню траєкторію і гнучкість програми, розвиток особистості здобувачів вищої освіти, при одночасному збереженні її змістовної складової.

У якості побажання пропонуємо звернути увагу на те, що навчальна дисципліна «Принципи та процедури судочинства (м. 3 «Цивільне судочинство») має забезпечувати не тільки вміння щодо аналізу правових позицій Європейського суду з прав людини та застосовувати їх у практичній діяльності, але й вміння аналізувати та враховувати застосування позицій ЄСПЛ іншими адвокатами та судом при здійсненні правосуддя.

В цілому аналіз освітньо-професійної програми «Охорона та захист цивільних прав» дозволяє зробити висновок, що вона має високий рівень навчально-методичного забезпечення.

З огляду на наведене вище, вважаємо, що рецензована освітньо-професійна програма є актуальною і перспективною для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю D 8 Право.

Суддя Київського районного
суду м. Харкова

20.05.2025р.

Роман ВІТЮК

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК
на освітньо-професійну програму
«Охорона та захист цивільних прав»
галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
спеціальність D 8 Право

Право на захист суб'єктивних прав, зокрема, цивільних, є одним із основних конституційних прав особи. Охорона та встановлення певного правового режиму може розглядатися як один із найдієвіших заходів стабілізації цивільних відносин, оскільки дозволяє запобігти порушенню цивільних прав, мінімізувати можливість втрати суб'єктивного права, зменшити негативні наслідки неправомірної поведінки учасників цивільних відносин. Саме тому, наразі є потреба в підготовці фахівців, які не тільки опановують новітні юридичні знання, а й спроможні глибоко розуміти природу, завдання і зміст основних правових інститутів приватного права, особливості правореалізації цивільних прав та правозахисної діяльності.

На здобуття такого фаху спрямовано освітньо-професійну програму «Охорона та захист цивільних прав», яка розроблена професорсько-викладацьким складом кафедри цивільного права та процесу із врахуванням рекомендацій, отриманих під час консультацій та обговорення із вченими-юристами, потенційними роботодавцями та вивченням поточної ситуації на ринку надання освітніх послуг. Такий підхід дозволив окреслити необхідні для майбутнього фахівця з права компетентності, набуття яких дозволить не тільки забезпечити високий рівень фахової підготовки, а й враховує практичну складову майбутньої професійної юридичної діяльності.

Навчальна складова освітньо-професійної програми «Охорона та захист цивільних прав» спрямована на створення умов щодо забезпечення відповідності програмних результатів навчання запитам потенційних роботодавців.

Як зауваження пропонуємо звернути увагу на наступне. Навчальна дисципліна «Принципи та процедури судочинства (м. 3 «Цивільне судочинство»))» (ОК 6) має забезпечувати не тільки вміння щодо аналізу

правових позицій Європейського суду з прав людини та застосовувати їх у практичній діяльності, але й вміння аналізувати та враховувати застосування позицій ЄСПЛ іншими адвокатами та судом при здійсненні правосуддя. Доповнення відповідними результатами навчання та компетентностями змісту вказаної дисципліни сприятиме, на нашу думку, формуванню у здобувачів цілісного розуміння впливу прецедентної практики ЄСПЛ на національне правозастосування та підвищить рівень їхньої готовності до самостійної професійної діяльності.

Також доречним, на нашу думку, є розширення каталогу вибіркових дисциплін, зокрема, внесення дисципліни «Адвокація у приватно-правових відносинах».

У цілому, рецензована освітньо-професійна програма «Охорона та захист цивільних прав» другого (магістерського) рівня вищої освіти характеризується актуальністю, практичною спрямованістю та відповідає сучасним вимогам підготовки магістрів-правників, а тому заслуговує на позитивну оцінку та може бути рекомендована до реалізації з урахуванням висловлених зауважень.

Адвокат
Партнер АО «АСТРОН»

15.05.2025р.

Я.В. Лантух

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму
«Охорона та захист цивільних прав»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність D8 Право

Рецензована освітньо-професійна програма «Охорона та захист цивільних прав» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D Бізнес, адміністрування та право, спеціальність D8 Право розроблена робочою групою кафедри цивільного права та процесу, ННІ права, Державного податкового університету, відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти.

В ОПП чітко визначено мету, яка полягає у набутті здобувачами вищої освіти здатності до вирішення задач дослідницького характеру; складних спеціалізованих завдань та практичних проблем у сфері охорони та захисту цивільних прав, з глибоким розумінням природи, завдання і змісту основних правових інститутів, а також меж правового регулювання суспільних відносин у цій сфері при невизначеності умов та необхідності врахування комплексу етичних та професійних вимог до правника, з метою забезпечення одночасно особистої успішності та здатності бути рушійною силою розвитку держави Україна.

У сучасних умовах розбудови правової держави, інтеграції в європейський правовий простір та динамічного розвитку національного законодавства, дана програма відповідає не лише вимогам чинного законодавства, а й запитам ринку праці, інноваційним підходам до організації освітнього процесу та потребам професійного зростання майбутніх юристів. Освітньо-професійна програма містить чітко визначену мету, характеристику (предметну область, орієнтацію, основний фокус, особливості), придатність до працевлаштування та подальшого навчання випускників, засади викладання та оцінювання, перелік компетентностей та результатів навчання, можливості академічної мобільності, компоненти освітньої програми, а також форму атестації.

Освітньо-професійна програма складає 90 кредитів та включає всі види аудиторної та позааудиторної роботи студентів і часу, що відводиться на контроль якості засвоєння студентами освітньо-професійної програми. Послідовність вивчення дисциплін та їх обсяг відповідають структурнологічній схемі підготовки здобувачів за спеціальністю D8 Право. Обсяг кредитів обов'язкових і вибіркових компонент та структурно-логічна схема в розробленій ОПП є цілком обґрунтованим.

Окремо слід відзначити збалансованість освітніх компонентів програми, їх актуальність та відповідність сучасним тенденціям розвитку юридичної науки і практики. Зміст освітньо-професійної програми орієнтований на формування у

здобувачів вищої освіти системного правового мислення, здатності до критичного аналізу правових явищ, застосування норм національного, європейського та міжнародного права у професійній діяльності, а також навичок правотворчої та правозастосовної діяльності.

З огляду на викладене, освітньо-професійна програма «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D8 «Право» є цілісною, логічно побудованою, методично обґрунтованою та такою, що повною мірою відповідає вимогам законодавства України у сфері вищої освіти, стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю, сучасним потребам юридичної практики та запитам роботодавців. Програма може бути рекомендована до подальшої реалізації в освітньому процесі Державного податкового університету.

Керуючий партнер

Юридичної компанії "ВЕКТОРС",

адвокат, к.ю.н.

Олександр ДЯКОВСЬКИЙ

21.05.2025р.

REVIEW-FEEDBACK
for an educational and professional program
"Protection and protection of civil rights"
field of knowledge D Business, administration and law
specialty D 8 Law

The educational and professional program "Protection and protection of civil rights" implemented at the State Tax University is a standard approved by the institution of higher education taking into account the requirements of the labor market. The peer-reviewed program regulates the goals, expected results, content, conditions and technologies of the organization of the educational process, assessment of the quality of training of higher education applicants in this specialty.

The structure of the program is logical, it clearly defines the purpose, defines professional accents, the suitability of graduates for employment and further education, highlights its uniqueness, program competencies.

The staffing of the educational and professional program "Protection and protection of civil rights" meets the requirements: all scientific and pedagogical workers involved in the implementation of the educational component are full-time employees of the State Tax University, have a scientific degree and academic title and a confirmed level of scientific and professional activity.

The authors of the educational and professional program "Protection and protection of civil rights" deserve special mention for the attention they paid to the development of communication skills: leadership competencies, the ability to interact with business partners, which was reflected both in the list of educational disciplines and in their scope and sequence of study. Another positive side is the list of optional disciplines, which ensures an individual educational trajectory and flexibility of the program, the development of the personality of higher education seekers, while simultaneously preserving its meaningful component.

As a wish, we offer to increase the number of credits of the academic discipline "Digitalization in the private legal sphere". This is due to the rapid development of the introduction of innovative and information technologies into private legal relations, which should be taken into account when teaching this academic discipline.

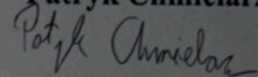
Analysis of the educational and professional program "Protection and protection of civil rights" allows us to conclude that it has a high level of educational and methodological support.

In view of the above, we believe that the reviewed educational and professional program is relevant and promising for the training of students of higher education of the second (master's) level in the specialty D 8 Law.

**Adiunkt w Katedrze Nauk o Państwie,
Instytut Prawa, Ekonomii i Administracji,
Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie,**

**Dyrektor Centrum Prawa
Aktywów Cyfrowych, Blockchain,
Sztucznej Inteligencji i Własności Intelektualnej**

Patryk Chmielarz

Centrum Badań nad Prawem Cyfrowych Aktywów,
Blockchainu, Sztucznej Inteligencji i Własności Intelektualnej
Katedra Nauk o Państwie i Prawie
Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

**Dr Patryk Chmielarz
DYREKTOR**